

zene. Dalok. 22: Zenekar. 24.30: Katonazene.

Mefisztotelesz című

K az aprók árát

gyük a súlyos gaz- mindenki számára hirdetest: állás és t, lakás bérbeadá- ét, ingó és ingatla- rrlását, kiskereske- áruinak reklámiro- ések árát lényeg- ottuk.

ések új árai:

g 5 lej) most 4 lej.

l szedve (eddig 10

egy szó (eddig 4

l szedve (eddig 8

feladott hirdetések

árát számítunk.

gek nagyobb szó-

ekötésnél:

él fenti árból 10

él fenti árból 15

él fenti árból 20

él fenti árból 25

deléscsk

na, komfortos lakás

ai Viteazul 36. Érte-

m szoba, konyha és

rt Malom u. 16. Ér-

án.

rövid zongora bér-

17.

torozott szoba kiadó

ya kiadó. Str. Fán-

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

19.

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

XIV. EVF. * 63. SZÁM
Cluj—Kolozsvar, 1930.
március 18 Szerda
5691 |

Uj Kelet és bánáság 400

Diszkrét 2. II. e. S.

Készletokra megörzésükre nem vállalkozunk.

Ramassetier Robert

BUDAPEST

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
uca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Max hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Politikai gyilkosságok?

Hamburg uccái tegnap revolverlövés-
ektől voltak hangosak. Henning kom-
munista képviselő holtan terült el egy
autobusz padlóján, egy tanító sulyo-
san megsebesült, az autobus ablakai
csörmpölvé hullottak az ucca köveze-
re. Nem kell különösebb körülírás,
hogy az ember rájőjön: politikai gyil-
kosság történt. Három ember, aki poli-
tikai meggyőződését akarta demonst-
rálni: lesből, mint a vadakra szokás,
leterített egy ellentétes politikai meg-
győződésen lévő embert. A gyilkosok
eztall kampókeresztesek voltak, igaz,
hogy azt mondhatnók: ezuttal is ök
voltak. Mert ami tegnap Hamburgban
történt, az semmi más, mint a Feme-
gyilkosságok megismétlése, a fehér
terrornak újabb rohama, mely ezuttal
a vörös terror ellen irányult.

Ennek a politikai gyilkosságnak bor-
zalmát és felháborított embertelenségét
az a körülmény sem enyhíti, sőt talán
fokozza, hogy alig 24 óra leforgása
alatt az ellenfelek már véresen torl-
tak meg egyik képviselőjük erőszakos
halálát. A vérbosszu tökéletes és ke-
gyetlen volt. Olyan tökéletes, mintha
egy albán törzs, vagy egy korzikai ka-
lóz hajította volna végre. És mindez
Európa kellős közepén, a humanista
Németország egyik legnagyobb városá-
ban, 1931-ben történt.

A politikai gyilkosságot általában
forradalmi eszköznek szeretik feltün-
tetni olyan emberek és gondolkodók,
akik a legzűrzavarosabb fogalmakat
táplálják a forradalom lényege felől.
Holott a politikai gyilkosság, ha a
cselekmény mélyére és az indító okok
gyökerére nézünk: az emberiség bar-
bár korszakának hagyatéka, a vérbosz-
szu, a vendetta szellemének eszmei
mázzal bekenet felfrissítése és igazolni-
akarása. Mert józan ésszel senksem
gondolhatja azt, hogy egyes vezetők,
vagy vezérek legyilkolásával, lesből
való lepuffantásával meg lehet oldani
azokat az ellentéteket, melyek az egyes
fajokat, osztályokat egymástól elvá-
lasztják. A gyilkosság, amely felfegy-
verzett emberek, vagy egy felfegyver-
zett ember orvtámadása fegyvertelen
ember, vagy fegyvertelen emberek el-
len, bármilyen okból is történik és bár-
milyen látszólagos vagy tényleges célt
tűz ki maga elé, semmiben sem külön-
bözik a közönséges gyilkosságtól.

Az ilyen gyilkosságok, bármennyire
is igekeznek a forradalmi tett köpe-
nyegét magukra ölteni: rendszerint
semmi egyéb, mint elvadult ösztönök,
barbár indulatok kitérői, amelyek rit-
kán számolnak azzal a minimális tör-
vényvel, hogy a kiontott vért rendsze-
rint meg is szokták bosszulni, akár hi-
vatalos, akár nem hivatalos formában.
Az igazságok, legalább is a nagy törté-
nelmi igazságok, csak az egyetemes
népakarát, a többség akaratának ér-
vényesülésén keresztül válhatnak for-
radalmi erejűkké, de semmiesetre
sem nyilatkozhatnak meg egyes kotté-
riák, vagy frakciók véres tetteiben. A
gyűlölet hatalmas emberi megnyilatko-
zás, a kultúra és civilizáció mai fokán
legalább is hatalmasabb, mint a szere-
tet és a megértés. De semmiesetre sem
lehet azt mondani, hogy az emberi ci-
vilizáció és kultúra célja ennek a gyű-
löletnek anarchikus és minden gátat
szétszakító szabadsághoz való engedése volna.

Ami pedig most Németországban és
szerte a világon politikai gyilkosság cí-
mén történik, az semmi egyéb, mint a
barbár ösztönök, a gyűlölet szabad
tobzódásának gáttalan érvényesülése.

Popovici kegyvesztett lett az uralkodó előtt és levonta a konzekvenciákat

Csak a kölcsönszerződés ratifikálása után hozza nyilvánosságra Popovici lemondását a kormány

A király elégtelenségét fejezte ki a tárgyalások elhu-
zódása miatt Popovicinak. Az ellenzéki lapok szerint
Popovicinak a kölcsön kedvezőtlen feltételei miatt
kellett lemondania

A kormány hivatalosan cáfolja Popovici lemondását

Bucuresti-Bukarest, március 17. (Az Uj
Kelet tudósítójától). Az öt héteg tartó
kölcsöntárgyalások után a politikai élet
előterébe Popovici pénzügyminiszter szem-
lélye került, aki szombaton még mint
diadalmas győző tért vissza Párizsból és
hétfőre már a kegyvesztett politikusok
sorsára jutott. Szombaton este még Ko-
lozsvaron részestették meleg ünneplés-
ben a pénzügyminisztert és Popovici a ne-
hezen, de eredményesen véghezvitt munka
jóleső tudatával adott nyilatkozatot a
sajtó képviselőinek a párizsi kölcsöntár-
gyalások lefolyásáról. Vasárnap délnél
üdvözlő szónoklatok hangzottak el a nem-
zeti parasztpárt kolozsvári tagozatának
bankettjén a pénzügyminiszter felé, aki-
nek a feje körül a friss siker nimbusza
ragyogott. Még hétről reggel is a pénzü-
gyminiszter jókedvűen és derűsen fogadta
minisztertanácsának és bartainak gratu-
lációit és a fogadtatására megjelent tö-
meg üdvözléséig között hajtattott a mi-
niszterelnökségi palotáig.

55 perc a királyi palotában

Pár óra múlva azonban megváltozott a
helyzet. Csak 55 percet töltött a pénzügy-
miniszter a királyi palotában és úgy tá-
voztott el onnan, mint aki életének legna-
gyobb vereségét szenvedte el. Ezalatt az
55 perc alatt győzőből legyőzötté válto-
zott Popovici pénzügyminiszter, akivel

A kormány nem vállal szolidaritást Popoviciumal

Este a kormány minisztertanácsra ült
össze, amelyen Popovici nem vett részt. A
minisztertanácsról szóló hivatalos kom-
müniké semmit sem árul el. Csak annyit
közöltek a sajtóval, hogy a miniszter-
tanács hivatalos ügyekről tárgyalt.

Autentikus körökből eredő magán-
értesüléseink szerint azonban Miro-
nescu a minisztertanácsban már beje-
lentette Popovici lemondását.

Az egyik miniszter azt az óhaját fejezte
ki, hogy a kormány vállaljon szolidaritást
a pénzügyminiszterrel és nyújtsa be le-
mondását az uralkodónak.

Ezt az ajánlatot azonban a miniszter-
tanács elvetette

és későbbi időpontra tolta ki a kérdés tár-
gyalását. Mironescu kijelentette a minisz-
tertanácsban, hogy szeretné megakadályoz-
ni Popovicinak a kormányból való távo-
zását, de mert a pénzügyminiszter lemon-
dását az uralkodó akarja, ez teljesen ki-

Még azt sem lehet rájuk fogni, hogy
ugyevezett osztályharcos megnyilat-
kozások volnának, mert hiszen az osz-
tályharcnak végcéljai vannak, gazda-
sági, politikai és kulturális végcéljai,
amelyek végső fokon békére, megegye-
zésre, kompromisszumokra töreksze-
nek. A politikai gyilkosság azonban
célját magában a gyilkosság tényében
látja, a vér dühének s a gyűlölet hab-
zásának véres tettekkel való lecsillapi-
tásában.

Ezért olyan elszomorító, sőt kétség-
beejtó azoknak a gyakori véres gyil-
kosságoknak látása és regisztrálása,
amelyek ma különösen Németország-

kapcsolatban a legutóbbi bukaresti érte-
sülések úgy szólnak, hogy lemondása
már megtörtént és azt rövidesen nyilván-
osságra is fogják hozni.

Egyetlen hivatalos nyilatkozat nem erő-
síti meg azokat a verzókat, amelyek Po-
povici lemondásával kapcsolatban kerül-
tek nyilvánosságra. Az ellenzéki organu-
mok természetesen kihasználják az alkalmat
arra, hogy éles támadásban részesít-
sék a kormányt a kölcsön megkötésével
kapcsolatban és az Univerul azt a hírt
lanszirozza, hogy Popovici lemondásával
az egész kormány helyzete megingott. Ter-
mészetesen ez a híradás a legkevésbé el-
lenőrizhető mindazok között, amelyek Po-
povici lemondásával kapcsolatban nap-
világot láttak.

Tény az, hogy Popovici Mihály hétfőn
délután távolmaradt a kamara üléséről,
holott a többségi képviselők nagyszabású
ünneplést készítettek elő számára. Az ün-
neplés helyett a többségi képviselők kö-
zött érthetően általános deprimáltság lett
urrá és különösen az erdélyi parlamente-
rek voltak azok, akik szívükre vették Po-
povici kegyvesztettségét. Lazar Ilie mára-
marosi képviselővel az élükön az erdélyi
képviselek deputációt menesztettek Po-
povicihoz. A deputáció tagjai azonban egy
szót sem árultak el abból, amit Popovici-
től hallottak.

zártnak tekinthető. Popovici lemondását
a kormány a kölcsönszerződés ratifikálása
után akarja csak nyilvánosságra hozni.

Egyes bukaresti lapok arról is tudnak,
hogy Popovici lemondása nyilvánvaló volt
már akkor, amikor a pénzügyminiszter
hazautaztatában Maniuval folytatott tár-
gyalásokat. A lapok tudni vélik, hogy

Maniunak egyenes óhaja volt, mi-
szerint Popovici távozzék a kormány-
ból

és a párt elnöknek ezt az óhaját Vaida
Sándor is tolmácsolta Popovicinak Ko-
lozsvaron.

Sokkal valószínűbb az a feltevés, hogy
az uralkodó elégtelenségét fejezte
ki Popovicinak a kölcsöntárgyalások
vezetése fölött

és emiatt Popovici levonta a konzekven-
ciákat. Autentikus helyről származó ér-
tesülés szerint a király kifogásolta, hogy

ban robbannak ki. Ezek a politikai gyil-
kosságok egyes pártok elemeinek olyan
elvetemültségére, olyan antikulturális
anticivilizatorikus lelki berendezésére
vallanak, amelyek minden higgadt és
józan szemlélőben az emberi kultúra
és civilizáció hatékonyságában való hi-
tet rendítik meg. Mi nagyon jól tudjuk
azt, a görög bölccsel egyetemben, hogy
minden jó dologoknak atya a harc és a
küzdelen. A pártok küzdemei és har-
cai a fejlődés hajtó-erői; az ellentétek
okai annak, hogy ezek az ellentétek
egy magasabbrendű okozattá forrjanak
ki. De harc és gyilkosság: nem egy do-
log. A harcnak kollektív céljai, kollek-

a kölcsöntárgyalások öt héteg huzódtak el
és hogy

Popovici nem értesítette megfelelő
módon és kellő időközökben a kor-
mányt, valamint az uralkodót a tár-
gyalások menetéről.

Az ellenzéki lapok Popovici kegyvesztését
a kölcsön feltételeinek tulajdonítják.
Popovici az Uj Keletnek adott nyilatkoza-
tában is kijelentette, hogy Anglia ezidő-
szerint nem volt olyan helyzetben, hogy
kölcsönt nyújtson és ezért az angol tőkés-
csoportok nem is vettek részt a kölcsön-
jegyzésben.

Ugyanakkor az ellenzéki sajtó nyilván-
osságra hozza a 31 millió dolláros görög
kölcsönt, melyet teljes egészében angol
bankok bocsátottak ki. Az Univerul szer-
int a görög kölcsönt 89-es árfolyamon 6
százalékos kamattal folyósították. A libe-
ralis párt hivatalos lapja, a Viitorul eze-
ket az adatokat is megtoldja egy lépéssel
és azt állítja, hogy a görög kölcsönt 91-es
árfolyamon bocsátották ki. Ezzel szemben

Románia kölcsöne 86 és feles ár-
folyamot ér csak el, 7 és félszázalé-
kos kamat mellett, melyhez öt százalé-
kos komisszió járul.

Ezek a feltételek döntötték el állítólag
Popovici sorsát.

Politikai körökben Popovici lemondása
mellett Titulescu bukaresti szereplése van
a politika napirendjén. A pénzügyminisz-
ter lemondása és Titulescu megérkezése
között bizonyos körökben összefüggést
sejtének. Ezek szerint feltűnő, hogy

éppen Anglia nem vett részt a köl-
csönben, holott Titulescu, az ország
legkiválóbb diplomataja, Románia
londoni nagykövete.

Titulescu tárgyalásai egyébként arra
engednek következtetni, hogy a londoni
követ a király által óhajtott koncentrációt
akarja létrehozni. Titulescu Lupuval,
George Bratianuval és Ducával, valamint
Jorgával folytatott tárgyalásokat.

Bucuresti-Bukarest, március 17. A fenti
hírekkel szemben a Rador a késő éjjeli
órákban legilletékesebb helyről származó
értesülés alapján közli, hogy Popovici
nem mondott le és a távozásáról szóló
hírek valótlanok. A pénzügyminiszter
gyengélkedése miatt nem vehetett részt
a kamara tegnap délutáni ülésén és a
minisztertanácsban. Popovici csütörtökön
újabb kihallgatáson jelenik meg a király-
nál.

tív erő kifejtései vannak, amelyek felté-
telezik, hogy a küzdelenben résztvevők,
akár a győzelem, akár az elbukás kö-
vetkezményeit vállalják. Politikai gyil-
kosság azonban, még ha fanatizmusból
ered is, mindig egyéni érzelmeknek,
egyéni felelőtlenségeknek megnyilat-
kozása, amely sohasem nyílt sisakkal
áll a küzdőterre s amely a tett pillana-
tában mindig menekülésre gondol, mint
minden gyilkos és minden gonosztevő.
S ezért kell, hogy minden kultúrembert
a borzongás érzése töltson el, amikor
a németországi kommunista-kampós-
keresztes politikai gyilkosságok króni-
kái olvassa.

A szenátusban veszedelem fenyegeti a kamarában megszavazott kamattörvényt

A többségi szenátorok megakarják obstruálni az uzsoratorvényt

Hogyan hangzik a kamarában módosított kamattörvény végleges szövege

Bucuresti-Bukarest, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamatuzsora elleni javaslatból félig már törvény lett. A kamara napokon keresztül szenvedélyes viták közepette tárgyalta a Voicu Nitescu javaslatát, amelynek csaknem minden egyes pragafusán lényeges módosítások történtek.

A kamarában megszavazott törvényjavaslat, amely most a szenátus elé kerül, így hangzik:

1. §. A törvényes kamat egy évre magánügyletnél nem lehet magasabb egy percentnél a Nemzeti Bank hivatalos kamatlábnál, kereskedelmi ügyleteknél pedig nem haladhatja túl a kamat két százaléknál a Nemzeti Bank hivatalos kamatlábat.

2. §. A konvencionális kamat tehát a megegyezéses alapon megállapított kamat nem haladhatja túl a Nemzeti Bank hivatalos kamatlábat hat százalékkal. Az esetben, ha a hitelező nem köti ki a kamat összegét, úgy mindig a törvényes kamat fizetendő.

3. §. A törvényes kamat alatt nemcsak pénzben fizetendő összeg értendő, hanem minden fajta ellenszolgáltatás, vagy fizetmény, bármilyen cím vagy jelleg alatt történik is az. (E paragrafus alján nem lehet több jutalékokat, kezelési díjakat és hasonló címen a kamaton túli járulékokat felszámítani. A természetbeni ellenszolgáltatások szintén beszámítandók a kamatba).

4. §. Ha a megállapodás szerinti kamat (a törvény ezt: konvencionális kamatnak nevezi) meghaladja a második paragrafusban megállapított maximális kamatot, úgy az ilyen megállapodás érvénytelen. Ilyen megállapodásokat nem lehet hitelesíteni. Betáblázásnál, vagy bármilyen hivatalos aktusnál, az ilyen aktákba a maximális kamat irandó be.

Visszavásárlási megállapodás, vagy olyan különböző alberti szerződések, amelyek e kamattörvény kijátszására készülnek, a törvény kihirdetése napjától érvénytelenek. (Gyakori szokás, hogy a kamat ne legyen feltűnően magas az uzsorások látszólagos üzleteket kötnék, mint például megvesznek egy tárgyat, vagy egy ingatlant, azzal a kötelezettséggel, hogy meghatározott időn belül azt magasabb áron hajlandók visszazadni az eredeti tulajdonosoknak, az burkolt uzsora üzlet lévén — az ilyen megállapodások érvénytelenek.)

5. §. Kölcsönadott összegből a kamatot legfeljebb hat hónapi időre lehet előlegesen levonni.

6. §. Minden olyan kamat, amelyet három éven belül nem hajtának be, elvültnek tekintendő.

7. §. A jelen kamattörvénynek visszaható ereje van az alábbi esetekben: a) Bármilyen természetű megállapodás esetén, amelynek kikötött időtartama a törvény kihirdetése időpontjában még nem telt le.

b) A még ténylegesen be nem inkasszált kamatok — ha azok e törvény kihirdetése előtti időből származó megállapodásokból származnak és végrehajthatók lettek volna — a kamatot vissza kell számítani 1929 február 7-iki dátumtól (a stabilizáció napjától kezdve) 18 percentre. Kivételt képeznek a bíróságok által már véglegesen megítélt kamatoszegek.

8. §. Az a hitelező, aki átvész, vagy saját maga megszerkeszt egy kölcsönokmányt, amelynél külön okmánnyal, burkolt formában, vagy bármilyen más módon a törvényben megállapított maximális kamatnál magasabb kamat van felszámítva, két hónaptól egy évig terjedő fogház és 5000 lej-től 20.000 lej-ig terjedhető pénzbüntetést kap. Enyhítő körülmények esetén a bíróság sem redukálhatja le a büntetést ötezer lej-nél

kevesebbre. Hasonló büntetésben részesülnek azok is, akik szándékosan mint közvetítők szerepelnek a deliktum elkövetésénél.

9. §. Ha az, aki az előbbi törvény-sértést elköveti, hivatásos pénzkölcsönző, vagy pedig mr hasonló okokból el volt ítélve, hat hónaptól három évig terjedő fogházbüntetést és huszezer lej-től százezer lej-ig terjedő pénzbüntetést kap. Ezenkívül természetesen összes politikai jogait is elveszíti. Enyhítő körülmények esetén a bíróságok nem szállíthatják le a büntetést huszezer lej-nél alacsonyabbra.

10. §. Ha az előbbi fejezetekben foglalt törvénytörést egy kereskedelmi társulat nevében hajtják végre, úgy a büntetést azon személyen kell végre-

hajtani, aki az üzletet jóváhagyta. Ha a bűncselekményt a cég prokuristája, vagy megbízottja hajtja végre, úgy a büntetést ezeken a személyeken, valamint azokon is végre kell hajtani, akiknek nevében és tudtával követtetett el a bűncselekmény.

11. §. Ezen törvény szellemében a közd hivatalosan csak akkor indul meg, ha a sértett fél azt kéri. A vád megindításánál a sértett fél egyben kérheti a törvényellenesen felszámított kamat visszatérítését is. Az adós büntetőjogi követelése nem akaszthatja meg ugyanezen ügyletből esetleg megindult civil, vagy kereskedelmi jogikeresetet. Az adós kereskedelmi, vagy civil keresete, amelyet abban az irányban indított meg, hogy a törvénytelenül megál-

Leszavazták az angol kormányt a választójogi reformjavaslat egyik szakaszánál

Nem lesznek politikai következményei a leszavazásnak. Lehet, a kormány visszavonja javaslatát

London, március 17. Az alsóházban a késő éjszakai órákban az egyetemi választókerületek kérdésénél a kormány vereséget szenvedett. A szakaszt leszavazták és törölték a választójogi novellából. Szavazatarány 246:242 volt, tehát a kormány négy szavazattal maradt kisebbségben.

A szavazás eredményének kihirdetése

után Baldwin nyomban kérdést intézett Macdonaldhoz s nyilatkozattételre szólította fel. A miniszterelnök bejelentette, hogy a helyzet megfontolása után fog dönteni további lépései felől.

Politikai körökben nem hiszik, hogy a kormány leszavazásának politikai következményei lennének. Valószínűbb, hogy a

kormány visszavonja választójogi reformjavaslatát.

London, március 17. A lapok megállapítják, hogy a kormány tegnapi alsóházi kisebbségben maradása a kormány tekintélyére komolyabb csapásnak számít, mint az előző szavazások kedvezőtlen eredményei.

Hamburg területére betiltották az összes kampós-keresztes és kommunista sajtóorganumok megjelenését

Eltiltották a két párt nyilttéri gyűlését is. A kommunisták megbosszulták Hening halálát

Berlin, márc. 17. A hamburgi törvényhozás betiltotta Hamburg területére az összes kommunista és nemzeti szocialista sajtóorganumok megjelenését. Eltiltották a két párt és intézményeik szabadtéri gyűléseit és felvonulásait. Hening kommunista törvényhozó gyilkosait három nemzeti szocialista személyében ma Hamburgban a rendőrség elfogta. A tettesek egyike volt rendőrtisztviselő. A politikai gyilkosság ügye ma Berlinben a

birodalmi gyűlésen is szóba került. A szociáldemokraták javaslatot terjesztettek elő, melyben a politikai bűncselekmények elleni hatékony védekezés szükségességét hangoztatták és a fegyverviselési szabályok megváltoztatását sürgették. A kommunisták botrányt rendeztek a hamburgi politikai gyilkosság miatt, Severing porosz külügyminiszter abucogolták, lármával és az internacionáléval zavarták a tanácskozás rendjét, úgyhogy az ülést

fel is kellett függeszteni. Hamburgban a hangulat izgatott. A kommunisták önbíráskodással elégtételt vettek maguknak Hening életének kioltásáért, amelyben ma Altenában megtámadták és sűrű golyózápor alá fogták a nemzeti szocialisták egyik lokálját. A golyók két nemzeti szocialistát halálra sebeztek, többeket súlyosan megsebesítettek. A rendőrség későn avatkozott be.

Egy német rendőr belelőtt zsidó felettesébe

A legújabb hamburgi politikai merénylet szenzációs háttere

Hamburg, március 17. Egész Németországban óriási feltűnést keltett az a merénylet, amelyet Friedrich Pohl őrmester követett el Lassally kormánytanácsos, rendőrigazgató ellen. Friedrich Pohl egy lüneburgi orvos fia, aki az újabb időben a kampóskeresztesekhez csatlakozott és azoknak mindenre elszánt eszközevé vált. Néhány nappal ezelőtt Lassally magához kérte hivatalába Pohl-t, hogy bizonyos fegyelmi ügyekben felelősségre vonja

hiba esett és a második lövés már esőtörtököt mondott. Beismerte, hogy ha nem is tagja a nemzeti szocialista pártnak, mégis át van itatva a kampóskeresztes gondolat és érzésvilág által, úgy, hogy nem érez semmiféle megbánást. A gyilkosságot azért akarta elkövetni, mert nem tűrte, hogy zsidó felelősségre vonjon akár hivatalos minőségben is egy kampóskeresztest. Lassallyra egyébként azért is haragudott, mert a kormánytanácsos néhány héttel ezelőtt a hamburgi köz-igazgatási törvényszék előtt nyíltan állást

foglalt a nemzeti szocialisták ellen.

Hamburg reakciós sajtója ezt az alkalmat is kihasználta Lassally elleni támadásokra. A rendőrség és Hamburg város tanácsa vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy Pohlnek volt-e közvetlen megbízatása a nemzeti szocialistáktól a tett elkövetésére. Közben hivatalos kommunikációban biztositották Hamburg város közönségét, hogy a rendőrség fegyelme intakt és hogy a rendőregények teljesen megbízhatók.

Egy óra leforgása alatt négy bomba robbant Belgrád különböző pontján

Belgrád, március 17. Ma hajnalban öt és fél hat óra között a jugoszláv fővárosban rövid időközökben négy helyütt robbant bomba. Az első a hadügyminisztérium közelében, a második a katonai hadapródiskolánál, a harmadik a negyedik

a közlekedési és a pénzügyminisztériumok körletében explodált. Egyik robbanás egy tisztet megölt s néhány korai járőrelőt megsebesített. Nagyaranyu nyomozás indult meg a merénylők felkutatására.

Képheretgyár R.-T.
Timisoara III, P-ța Bisericii 2

Törvényszéki glosszák

Ki az ur az országban a román, vagy a zsidó? Miért kell az ügyvédi talár?

Cluj-Kolozsvár, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A törvényszéken beszélgetnek az ügyvédek és míg körülöttük és általuk a perek az élet ezer változatát tükrözik vissza, professzionális bajaik elsorsolása mellett az újra a parlament elé terjesztett ügyvédtörvény is szőnyegre kerül. Az ügyvédtörvénnyel furesa táncot járnak odafönt, Bukarestben. Az ügyvédtörvény Voicu Nitescu igazságügyminiszter kedves terve volt. A nemzeti-parasztpárti kormányban azonban Voicu Nitescu nem állandó igazságügyminiszter. Időnként Iunian váltotta fel. Iuniannak viszont nem szívügye az ügyvédtörvény és mihelyst tárcáját átvette, le is került a parlament napirendjéről az ügyvédtörvény. Közben azonban Iunian igazságügyminiszter végérvényesen kivonult a kormányból és egy jobb konjunktura reményében az egyenlőségek közé sorozta be magát. Ezzel újra Voicu Nitescura virradt fel a nap, aki újra elfoglalta székét az igazságügyi minisztériumban.

Ezzel az ügyvédtörvény is újra a parlament napirendjére került.

Az ügyvédek nem sokat ismernek belőle, de azt tudják mindannyian, hogy rövidesen ők is talárban fognak megjelenni a tekintetes törvényszék előtt.

— Ez azt jelenti — mondja az egyik, — hogy egyenlő rangunkat minősítenek a bírakkal és ügyésszel, akik már évek óta talárosak. A talár jelképezni fogja az ügyvédi hivatás jelentőségét.

— Ez is egy szempont — véli a másik, — de engem a talár kiállítás költségei is érdekelnek. Tekintve, hogy ebben a hónapban összesen négyezer lejt inkasszáltam, óhajtanám, hogy a csinaltatási költségek, csak jobb gazdasági érásban legyenek aktuálisak.

A tárgyalóteremben egy csinos ügyvéd védi a maga igazát. A csinos ügyvéd nem talárban, hanem télikabátban van, elegáns bundában és a lábáról még az orosz dumping utján hazánkba jutott csizmát is elfelejtette lehozni. A csinos ügyvéd ugyanis nő, nem is öreg, nem is csunya. Kis fantáziával elképzelhető, hogy a talár sokkal kevésbé állna jól neki, mint a bunda.

— Látják kérem — mondja az egyik ügyvéd — a talár a kollegánok ellen irányul. Mert ahogy mi felvesszük a fekete kabátunkat és csikos nadrágunkat, amikor egy nagyobb per főtárgyalására megyünk el, úgy önagsága is minden bizonnyal estélyi öltözetben jelenne meg a törvényszéken. Most tessék elképzelni: megjelenik egyik fiatal ügyvédnök földet seprő selyemruhában, dekoltált vállakkal és ajkán már emellett felhasználva legkedvesebb mosolyát a bírák felé. Minden férfiügyvéd szónoki műremekénél nagyobb hatást tud tenni a bíróságra. Ezért kell hát a talár.

Kétségtelen, hogy ebben is van valami.

Ugynevezett CFR elleni kihágásokat tárgyal a törvényszék. Ezek a perek azok ellen irányulnak, akik jegy nélkül utaznak a vonaton, vagy pedig valami baj volt az utazás körül, például, ami kereskedelmi utazókkal szokott megtörténni, elaludta az időt, mikor ki kellett volna szállnia a vonatból. Ilyen kis perben szerepelt egy kolozsvári egyetemi hallgató, aki Bukarestben váltott jegyet és valami baj volt, mire Apahidáig érkezett. Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről félév múlva került tárgyalásra a kihágás. Kiderült azonban, hogy a hibát nem a diák, hanem a bukaresti pénztáros kisasszony követte el, aki rossz jegyet adott. Az érdekesség azonban a következő:

— Kérem szépen — mondja a diák a bíróság előtt — mégsem eljárás, hogy engem, aki román vagyok Romániában jobban megbüntessenek, mint egy zsidót. Velem együtt utazott egy zsidó, akinek szintén volt valami baja a jeggyel. Engem az állomásfőnök 360 lejre akart megbüntetni, a zsidót pe-

dik csak 260-ra. Hát vagy Romániában vagyunk, vagy Palesztinában?

Roppantul fel volt háborodva a vádlott és látszott rajta, hogy még folytatni szeretné, sőt öklével ütné az asztalt, ha nem állna utjában a bírói emelvény. De a bírák hamarosan felvilágosítják a lelkes fiatalembert, hogy

Hathónapi fogházra és tizezer lejt pénzbüntetésre ítélték tiltott vágatásért a Benkő és Gürsch mészáros cég tulajdonosait

Cluj-Kolozsvár, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Legutóbbi számában megírta az Uj Kelet, hogy a Benkő és Gürsch mészáros cég ellen bünyügyi eljárás indult, mert a cégtársaknak egymással kölcsönös feljelentése kapcsán kiderült, hogy a város végén az egészségügyi hatóságok kijátszásával százával vágatta a marhát. A rendőrségi vizsgálat után a város közegészségügyi bizottsága is tárgyalni kezdte a kérdést és megállapította, hogy Benkő Elek és Gürsch Vilmos mészárosok egyik külvárosi telkükön 550 nagymarhát vágattak le és a húst mészárszékekben kiárusították. A marhák között több beteg állat is akadt és a cég egy éven keresztül folytatja a hatóságok megkerülésével manővereit.

Ha a mészárosok konstatálni tudták, hogy az állat beteg volt, husát a Szamosba dobták, hogy ezzel is elkerüljék azt a veszélyt, amely a beteg hus forgalombá-

a CFR-nél nem nemzetiségre megy a dolog. A zsidó bizonyára kisebb távolságon utazott mint a „vádlott”.

A fiatalembert 50 lejt pénzbüntetésre ítélték, amivel megelégedett. De távozásakor látszott rajta, hogy még nem beszélte ki magát egészen. (—)

hozatalával érheti a céget. A városi közegészségügyi hatóság a rendkívül súlyos kihágási ügyben már meg is hozta a döntést, amelyet rövidesen a városi tanács elé terjeszt jóváhagyás végett. A kihágásokban vétkesnek talált cégtulajdonosokat egyenként 10 ezer lejt pénzbüntetésre és 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte a bizottság. Miután a cég közel 600 marhát vágott illegitím uton és a tiltott vágatással mintegy 150 ezer lejt kárt okozott a városnak, a bizottság arra is kötelezte a céget, hogy a 150 ezer lejt megtérítse.

A közegészségügyi hatóságok egyébként kiterjesztik a nyomozást több kolozsvári mészárosra is, mert az a gyanu merült fel, hogy a Benkő és Gürsch cégen kívül még számos mészáros van, akik a periferiákon vágatják a hatóságok megkerülésével az állatokat és ezzel jelentékeny károkat okoznak a városnak.

A zsidó inproduktív elemek átcsoportosítása most a legaktuálisabb zsidó feladat

Az Ort németországi csoportjának nagyszabású ankétja

Berlin, március 17. Az „ORT”-társulat németországi csoportja néhány nappal ezelőtt megkezdte előadó-ciklusát, amelyen megvitatják a kelet-európai zsidóság gazdasági helyzetét. Első szónoka a vitaestnek S. Dubnow ismert zsidó történész volt, aki az „ORT” feladatainak történeti jelentőségét méltatta. Dubnow többek között a következőket mondta:

— Az „ORT” munkásságának nélkülözhetetlenségét bizonyítani annyit jelentene, mint egy axiómát érvekkel alátámasztani. Kelet-Európa zsidói ugyan rendelkeznek politikai és polgári jogok fölött, de nincs gazdasági egyenjogúsításuk. Nem vesznek részt a kormányzatban, hogy ezt befolyásolhatnák abban az irányban, hogy a zsidók is kivehetnék részüket ezen országok gazdasági életéből. A gazdasági problémák megoldását tehát kell hogy maguk intézzék. Az „ORT” egy zsidó munkügyi minisztérium. A zsidó lakosság minden rétege kell hogy érezze azt a kötelességet, amit teljesítenie muszáj az „ORT”-tal szemben. Ez az alakulat már régóta egy nagy értékteremtő mozgalomnak tisztességes kerete.

Dr. L. Bramson, az „ORT” központi igazgatóságának elnöke ismerteti a kelet-európai zsidóság sivár gazdasági helyzetét. Dacára annak, hogy Lengyelország és Oroszország politikai struktúrája teljesen

különbözik egymástól, az újabb fejlemények a zsidóságot a két országban egyféle gazdasági és szociális nyomorba taszították. Jellemző a lengyel zsidóság gazdasági struktúrájára, hogy míg Lengyelország zsidói az ország tiz és fél százalékát teszik, ezek a zsidók mégis az ország kereskedelmében majdnem 63 százalékban vesznek részt. Lengyelország összlakosságának csak másfélszázaléka foglalkozik kereskedelemmel, a zsidó lakosság pontosan 35 százalékban keresendő. Állami monopóliumok, trösztök, fogyasztó szövetkezetek nagyon megszorították az egyes kereskedők életlehetőségét, ami a zsidó lakosság széles rétegeit érintette nagyon is érzékenyen. A zsidó kereskedőket katasztrófális méretekben szorítják ki előbbi pozíciójukból. Az elmúlt évben nem kevesebb, mint 25 százalékát adták vissza a zsidók az évekkel ezelőtt megszerzett iparengedélyeknek. A legutóbbi statisztikai adatok szerint Lengyelországban 325 ezer munkanélküli és deklasszált zsidó él. Ha hozzászámítjuk e zsidók családtagjait, akkor látjuk, hogy nem kevesebb, mint egymillió zsidó él minden egzisztencia nélkül, vagyis egyharmada a zsidó lakoságnak.

Hogyan lehet tehát kijutni ebből az irratott helyzetből? A kivándorlás elé ismét mindenütt gátakat emelnek, ug-

hogy a kivándorlás által számottevő lecsapolása a nyomornak sem a jelenben, sem a jövőben nem várható. A zsidó polgárság kereskedőinek pozícióit lehetlenné teszik az állami szövetkezetek és egyéb kereskedelemellenes intézkedések. Nem marad egyéb hátra, minthogy a zsidóságot más pályákra csoportosítsák, amit az „ORT” a maga részéről meg is tett. Oroszországban az utóbbi időben lázasan industrializálnak és az utóbbi hónapokban 40 ezer zsidót soroztak be az ipari produkcióba. Az „ORT” maga előkészít tanfolyamokat állított fel, hogy ezzel is siettesse az új gazdasági folyamatba való beilleszkedést. A mezőgazdasági pályákra való átcsoportosítás Oroszországban szintén részben az „ORT” végti. Nem azzal a sikerrel, ami elvárható volna. Azért, mert Amerikában is krízis van és a pékek innen nagyon gyéren folynak be. Újabb akciók beindítása vált szükségessé és Nyugat-Európában, de magában Kelet-Európában is gyűjtőakciók indultak az „ORT” javára.

Dr. M. Soloweitschik ismertette az „ORT” által megszervezett újjáépítési és beszerzési alapokat. Az újjáépítési alapra 1925 óta 490 ezer dollár folyt be. 1930-ban az alapokból 5000 zsidó családot láttak el mezőgazdasági felszereléssel. Ujabban a kolonisták között az „ORT” igyekszik meghonosítani a baromfitenyésztést és a juhtenyésztést. Oroszországban rövid idő alatt az „ORT” huszonkét termelői szövetkezetet létesített, amelyben ezer-negyszáz egykori deklasszált zsidó foglalkozik. Lengyelországban az „ORT” textilszövetkezeti gyárat létesített, amelyben egykori kéziszővők dolgoznak.

Dr. A. Singalowsky foglalkozik a lengyelországi zsidók helyzetével, amely a lehető legmélyebb nivóra süllyedt a világháza, a specifikus országos válságok és a zsidó lakoságnak abnormis társadalmi struktúrája következtében. Ma kapitalizmus koncentrációja idején, amikor a szövetkezeti szervezkedés csúcspontjára értünk, amikor a kormányok a magánkereskedelem megszorítását célzó gazdaságpolitikát folytatnak, a zsidó kereskedők és közvetítők százezrei mennek tönkre. A zsidóságnak tehát össze kell fognia, hogy a kereskedelemmel foglalkozókat ámentse olyan pályákra, amelyek a mai fejlődés vonalán vannak.

Az előadások nyomán igen érdekes és élénk vita támadt, amelyben résztvettek a német-zsidó gazdasági élet kimagasló reprezentánsai.

Meghívó

A Kishitelbank és Takarékpénztár R.T. Reghin 1931. április hó 12-én, vasárnap d. e. 10 órakor az intézet tanácstermében megtartandó

1930. évi II. rendes közgyűlésére

melyle a t. részvényesek tisztelettel meghívhatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, zárszámadások előterjesztése és a nyereség hovatartására vonatkozó indítvány.
2. Felmentvény az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
3. Kamatláb leszállítása.
4. Alaptőke felemelése az eddigi 500.000 lejről 1 millió lejre.
5. A lépő igazgatósági tagok helyett új tagok megválasztása.
6. Felügyelőbizottság megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: Esetleges indítványok csak az esetben tárgyalhatók a közgyűlésen, ha azok az intézet helyiségében 1931. április 8-ig bezárólag írásban benyújtottak.

A mérleg és eredményszámlák, valamint a felügyelőbizottság jelentése a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthetők.

Reghin, 1931. március 6.

Kishitelbank és Takarékpénztár R.T. Reghin Igazgatósága.

— A jó párti. Londonból jelentik: Egész Angliában nagy feltűnést keltett lord Brougham and Waux eljegyzése French Valériával, Ipern grófjának — French tábornoknak — az unokájával. A völégény mindössze huszonegy éves és néhány hónappal ezelőtt, mikor nagy koru lett, vette át egymillió font értékű örökségét. French Valéria 1926-ban már jegyben járt a newyorki bankár fiával, később azonban ezt az eljegyzést felbontották.

On még nem tudja mi ez ?

A **B** **C**

Eláruljuk Önnek: uj, eddig még ismeretlen fogalom. Önt is frappirozni fogja. Holnap többet!

Isr Cuza a zsi

Ma terjeszt

Bucuresti-Bu Uj Kelet tudósításán ismét volt, mert a fele az örökifjudei tették váltócu szociáldemokációját kéri, ma sági a Lomasi tólagos 350 minterpellál és k Ezután Cuza jelenti, hogy a tetés alkalmává elgázolt Popescu lehalt sérülései Egy hang a olte meg!

A ker Olteni

Cuza kéri, nyeit és lefolyákat bocássák, egy második, az intézkedések lyet Dem. Dobremester az oltellen foganatos hogy a polgárm tenni ezt a keres azzal, ha egy a gyermekét. A jelentik az „Orcai árusok, mer román középosz teni és ki fogják a kereskedelmét Popescu többs már!

Cuza: Ugy lát zsidók foglalkozh Popescu: Ne v drága idejét.

Ezután Dem. polgármestere en jelenti, hogy a zsidók is vannak.

Cuza: Adja esa Biztos ségeket

Cuza: Ha zsidó kor bizonyára ők betegséget a fő

Condeescu katonai törvényja Csicsco bejelti, kamara elé terjes ratifikálásáról sz bejelentést a több viharral fogadták Hatiegan Emi hitelnyújtásra vo tot terjeszt be. Ezután rátérnel az ügyvédtörvény hogy az ügyvédt első igazságügym

Három uj Megbizh K

A Reiter-féle főző-, ét-, rós rej

A Satu-Mare-i ügylete me

כשר של פסח

Kérje mindenütt Megre

Ada'berl

Fabrica de Ci

Postacsomó

Ismét „Cuza-nap“ volt a kamarában

Cuza kijelenti, hogy az ügyvéd-törvényt a zsidóknak csinálta a kormány

Az örökifju antiszemita vezér az uccai kereskedelem megrendszabályozásában is zsidó-veszedelmet lát. Szociáldemokrata felszólaló és kritikája az ügyvéd-törvényről

Ma terjesztik a kamara elé a kölcsönszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot

Bucuresti-Bukarest, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén ismét ugynevezett „Cuza-nap“ volt, mert a felszólalások többségét újra az örökifju antiszemita vezér beszédei tették változatossá. Elsőnek Mirescu szociáldemokrata a cukorárak redukcióját kéri, majd Misu Vasilescu többségi a Lomasi Erdőiparnál történt állítólagos 350 millió visszafizetés ügyében interpellál és kéri az ügy aktáit.

Ezután Cuza emelkedik szólásra. Bejeleníti, hogy a radauti antiszemita tüntetés alkalmával egy rendőr lova által elgázolt Popescu egyetemi hallgató behalt sérüléseibe.

Egy hang a többség oldaláról: Maga ölte meg!

A kereskedelem, a zsidók és az Olteniak

Cuza kéri, hogy az ankét eredményeit és lefolyását tartalmazó dossziékat becsozással rendelkezésre. Majd egy második interpellációt jelent be az intézkedésekkel kapcsolatban, amelyet Dem. Dobrescu bukaresti főpolgármester az olteniai vándorkereskedők ellen fogantatott. Cuza kijelenti, hogy a polgármester meg akarja szüntetni ezt a kereskedelmet, mely egyenlő azzal, ha egy anya meg akarja fojtani a gyermekét. A román jövő kezdetét jelentik az „Oltean“ néven ismert uccai árusok, mert ők azok, akik majd a román közeposztályt fogják megerősíteni és ki fogják venni a zsidók kezéből a kereskedelmet.

Popescu többségi: Cuza ur fejezze be már!

Cuza: Ugy látszik, Romániában csak zsidók foglalkozhatnak kereskedelemmel. Popescu: Ne vegye el a parlament drága idejét.

Ezután Dem. Dobrescu Bukarest főpolgármestere emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy a mozgókereskedők között zsidók is vannak.

Cuza: Adja csak őket az én kezemre. Biztos a zsidók hozzák a betegségeket a fővárosba

Cuza: Ha zsidók vannak közöttük, akkor bizonyára ők hozzák a tetveket és a betegségeket a fővárosba.

Condescu hadügyminiszter számos katonai törvényjavaslatot nyújt be. Popescu bejeleníti, hogy ma délelőtt a kamara elé terjesztik a kölcsönszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot. A bejelentést a többségi képviselők tapsviharral fogadták.

Hatiagan Emil munkaügyi miniszter hitelnyújtásra vonatkozó törvényjavaslatot terjeszt be.

Ezután rátérnek a napirendre, amelyen az ügyvédtörvény szerepel. Ismeretes, hogy az ügyvédtörvényt Voicu Nitescu első igazságügyministersége alatt készítették el.

Három új szó:

Megbízható!
Kiváló!

Olcso

A Reiter-féle **כשר של פסח**
főző-, ét-, tej- és mogyorós lejszokoládé

A Satu-Mare-i or. h. Rabinátus felügyelete mellett és készül.

הכשר של פסח Cacaobab כשר של פסח

Kérje mindenütt! Kapható mindenütt

Megrendelhető:

Ada'bert Rei er si Fiul

Fabrica de Ciocolata, Satu-Mare

Postacsomag székü'dés!

tette el és terjesztette a kamara elé. Junian, mikor Voicu Nitescut tárcájában felváltotta, levétette a napirendről a törvényt, míg amit Voicu Nitescu most újra a parlament elé terjesztett.

Jorga az első felszólaló, aki kéri a törvényt egy módosítani, hogy mindaddig, míg az egyetemi tantervek egységesítése megtörténik, a regábeli licentia az erdélyi doktorátussal legyen egyenértékű.

Radaceanu szociáldemokrata a törvényt inopportúnusnak tartja. Tiltakozik az ellen, hogy egészen fölösleges és időszerűtlen javaslatokkal kössék le a kamara idejét, ugyanakkor, midőn sem a betegségéről, sem a munkanélküliségéről nem emlegette ki törvényjavaslatát és az állampolgársági törvény körül népbolondító tojástáncot jár az igazságügyminiszter. Az ügyvédtörvény a főleg ügyvédek által álló kamarának egoista megnyilvánulása.

Voicu Nitescu megvédi a törvényjavaslatot és azonosítja magát Jorga módosító javaslatával.

Cuza a törvényjavaslat első paragrafusához szól hozzá. Megállapítja, hogy a

törvény a zsidóknak kedvez, akik az egyetemi évek elvégzése után azonnal állást kapnak és klientúrára tesznek szert. A román ügyvédjelöltek számára teljességgel lehetetlenné teszi, hogy bejussanak a kamarába, mert az ügyvédeknek az Uniunea Avocatilor előtt is vizsgáznok kell, ez a szervezet csupa zsidóból áll.

A kamara ezután folytatja a törvényjavaslat szakaszonkénti vitáját.

Mironescu bejeleníti, hogy a kölcsön megvan köté

Az Universul ma azt a hírt közölte, hogy a kölcsönt Popovicu meg sem kötötte, hanem csak április 30-ig érvényes obciókat ért el.

A pénzügyi bizottság ülésén, amelyen a kölcsönnel kapcsolatos javaslatokat tárgyalták, Mironescu miniszterelnök, mint helyettes pénzügyminiszter ismertette a javaslatokat, majd válaszolt a kérdésközpontokra. Különösen Franasovici és dr. Lupu adtak kifejezést aggodalmaiknak kapcsolatosan az Universul ma reggeli számában megjelent cikkben közölt álli-

Nyolcvan kommunistát tartóztattak le Galacon egy rajtaütésszerű éjjeli razzian

Bucuresti-Bukarest, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A galaci bombamerénylet óta a katonai és polgári hatóságok megkettőzött éberséggel kutattak a galaci kommunista szervezetek rejtekhelyei után. A bombamerénylet után a hatóságok bizalmas értesüléseket szereztek arról, hogy Galacon több kommunista sejt működik.

A feljelentések alapján a Principesa

Maria ucca 62. szám alatti lakásban az elmúlt éjszaka folyamán rajtaütöttek egy kommunista összejövetelen. A rendkívül népes kommunista összejövetel összes tagjait nyomban letartóztatták. A letartóztatottak között igen sok tényleges katonai szolgálatot teljesítő egyén van. A katonai és polgári hatóságok mintegy nyolcvan egyént helyeztek letartóztatásba és ugyanakkor kiterjedt levelezést is lefoglaltak.

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD-JUD-AIBA

Elsősztályu alanyvesszőket, Berlaudieri x Riparia, Riparia portalis és Riparia x Rupestris, adunk el mélyen leszállított árakon. Szőlőoltványokat is szállítunk előnyös árak mellett. Árjegyzék díjtalan.

tásokkal, mely szerint a kölcsön nem volna végleges és arra mindaddig csak opció van.

Mironescu miniszterelnök kijelentette, hogy ezek az állítások nem fedik a valóságot.

Az opció csakis az utépítési kölcsönre vonatkozik, ami természetesen is, hiszen az utépítési kölcsön feltételeit csak ezután fogják megállapítani és így az utépítési kölcsönre valóban csupán opció lehetett és kellett kapni.

A nagy kölcsön szerződése azonban végleges.

Ezután a javaslatok előadóit jelölték ki. A ratifikációs törvényjavaslat előadója Pompiliu Joanitescu, a Mezőgazdasági Hitelintézet javaslati előadója D. R. Joanitescu, az utépítési törvényjavaslat előadója Udrea Octav lesz, míg a Creditul Rural javaslatát Jakobescu fogja előadni.

Angheliescu bankkormányzó megígérte a bankigazgatóknak, hogy le fogják szállítani a visszleszámitolási kamatlábat

Az új bankkormányzó első értekezlete a bankigazgatókkal és az ipari vállalatok vezetőivel

Bucuresti-Bukarest, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután 5 órakor Angheliescu a Nemzeti Bank kormányzója értekezletet tartott a fővárosi és vidéki bankok igazgatóival és az iparvállalatok vezetőivel. Az értekezleten a bankkormányzó mindenekelőtt örömet fejezte ki afölött, hogy felvehette végre az érintkezést az ország pénzügyi és gazdasági faktorival. Kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy a jövőben a Banca Nationala a bankok és az iparvállalatok között szorosabb összeköttetés létesüljön. A megjelenteket arra kérte, hogy mondják el mindannyian nyíltan az óhajtaukat, mert a Banca Nationala politikai szempontokra való tekintet nélkül

akar segíteni a gazdasági élet bajain.

A megjelent bankigazgatók sorra szólaltak fel a bankkormányzó előadásához. Eli Bercovici amiatt panaszkodott, hogy a Banca Nationala túlságosan szigorúsággal ellenőrző vizsgálások esetében a bankok váltótárcáját. Blanc Arisztid csatlakozott ehhez a panaszhoz, majd rámutatott arra, hogy a visszleszámitolási kamatláb túlságosan magas, végül pedig a bankjegyhiányban jelölte meg a pénzügyi és gazdasági krízis egyik legfőbb okát. Véleményem szerint lehetetlen, hogy egy olyan országban, amelynek a költségvetése eléri a negyvenmilliárd lejt, 18 milliárd legyen a bankjegyforgalom. Balanescu, a Banca Nationala egyik

A levelezés között Oroszországból származó rendeletek is voltak, amelyek instrukciókat adnak a kommunista propaganda terjesztése érdekében.

A letartóztatottakat egyelőre a tépáncsnokságon őrzik, ahol külön-külön vizsgálják ki valamennyiük előéletét. A vizsgálat a legnagyobb titokban folyik tovább és éppen ezért a hatóságok egyelőre nem adnak semmiféle felvilágosítást.

igazgatója, azt hangsúlyozta, hogy a B. Nationala nem játszhatja a magánbankok bankárának a szerepét és bizonyítani igyekezett, hogy a visszleszámitolási kamatlábat nem lehet leszállítani.

M. P. Stefanescu, a Marmorosch, Blanc egyik igazgatója Balanescuval szemben azt vitatta, hogy ha egyes bankok nem veszik igénybe a Banca Nationala visszleszámitolási hitelét, ugyennek az az oka, hogy a kamatláb túlságosan magas és a bankok sokkal előnyösebb feltételek mellett tudják használni betéteseiknek a pénzt, valamint külföldi hiteleiket.

Angheliescu bankkormányzó valamennyi felszólalásra válaszolt. Kijelentette, hogy tudomásul veszi az összes panaszokat és reméli, hogy kölcsönös megértéssel sikerülni fog a jövőben az összes generális kérdéseket megoldani.

— Természetes, — mondotta Angheliescu, — hogy ebben a munkában áldozatokra van szükség, amelyeket a Banca Nationalának és a magánintézeteknek egyformán kell meghozni.

Ami pedig a visszleszámitolási kamatlábat illeti, annak a reményének adott kifejezést, hogy azt rövidesen le fog lehet szállítani. Jólinformált körökből származó értesülésünk szerint, Angheliescu bankkormányzó komolyan el van szánva arra, hogy a visszleszámitolási kamatlábat egy, esetleg két százalékkal leszállítja. Valószínű, hogy a kamattörvény szenátusi megszavazásával egyidejűleg a visszleszámitolási kamatlábat leszállítása is befejezett tény lesz.

RITKA ALKALOM!

Potom áron vásárolhat, mert textilüzletemet felosztatom és összes rőfös- és kendőáruimat, jóval gyári áron alul elárusítom. — Berendezés is eladó.
SONNENWIRTH MÓR, Oradea, Sirda Avram Jancu 13.

Magyar Színház Mozgó

Szerdán és a következő napokon az évad legnagyobb revü-atrakciója

FOX FOLLIES

A legpazarabb kiállítás! A legmulatságosabb mese! A legszebb zene!
A főszerepekben: Sue Carol, Lola Lane, Sharon Lynn, Dixie Leo, David Percy, David Collins, Frank Richardson és Pteptin Fotchit.

Előtte: A legújabb Fox-híradó és a Csodás Rachel Meller énekszáma!
Jön: A fekete gárda vagy a forrongó India!

Menekülteket támogató alapot létesített a Nansen-hivatal

Genf, március 17. A politikai menekültek nemzetközi Nansen-hivatalának igazgatósága március 12-én tartotta meg a nemzetközi vöröskeresztesület elnökének, Huber professzor vezetésével legutóbbi ülését.

A tanácskozáson mindenekelőtt foglalkoztak a gazdasági helyzettel és azzal, hogy hogyan lehessen munkát teremteni

azoknak a menekülőknek, akiket a különböző munaügyi rendelkezések ugyszólván megfosztottak mindenféle normális keresettől. Elhatározták, hogy alapot létesítsenek, amelynek segítségével támogatni fogják a menekülteket. Együttal megválasztották a nemzetközi Nansen-hivatal főtákarát is, Jonsohn személyében.

„Az angol nemzet becsülete is megkívánja a mandátum politikai mellett való kitarást”

London, március 17. Lord Lytton, India egykori alkirálya, aki elnöke a palesztinai természeti kincsek kiaknázására alakult egyik társulatnak, előadást tartott a nottinghami egyetemen a Palesztina-problémáról. Előadása elején kijelentette, hogy nincs Palesztina fejlődése számára megfelelőbb garancia, mint az a tény, hogy a világ egész zsidósága szívvel-lélekkel kívánja ezt a fejlődést. A zsidók zsenije fejteletlenül győzedelmeskedni is fog ebben a tekintetben és pedig minden akadályon keresztül. Anglia a vállalt kötelezettségeket kell hogy teljesítse, hiszen Palesztina földje az angolok számára is szent, már csak azért, mert számos brit katoná hagyta vérért az országban, hogy az arabokat a török uralom alól felszabadítsa. A zsidók maguk is erősen harcoltak és véruket ontották a Szentföldön, ez pedig olyan kapcsolat, amelynek nem szabad elszakadnia. Anglia kell, hogy kövesse Balfour szellemében a Palesztina-munkát, mert ha most visszavonul a mandátumtól, akkor egyuttal le is kellene

mondania mindazokról a várható előnyökről, amelyekre a mandátum átvállalásakor gondolt. Az angol nemzet becsülete is megkívánja a mandátum-politika mellett való rendületlen kitarást.

— Palesztinában — folytatta Lytton — új iparok kelnek életre és új gazdaságok születnek. Elektromossági munkálatok, új vasutak, amelyek a Földközi tengert össze kötik az Indiai oceánnal, alkalmasak arra, hogy az országot ipari centrummá fejlesszék és arra, hogy az Oroszország és Kelet közötti kereskedelem centrumává válják. Az araboknak ép olyan érdekük, mint a zsidóknak, hogy Palesztina meggazdagodjon és hogy egy szabad, önmagát kormányzó palesztinai nemzet teremtődjék. Az ország lakosságának e két része azonban kell, hogy ilyen módon elérje vállalt munkával a nagy célt. Egy tiszta zsidó Palesztina nem igen tarthatná magát. De meg kell teremteni a palesztinai államot, a zsidók, arabok és keresztények egyképen való részesedése alapján.

A jugoszláv külügyminisztérium erélyesen visszautasítja Zogu király vádjait,

amelyek a Jugoszláviában élő albán emigránsok állítólagos szervezkedéséről szólnak

Belgrád, március 17. A jugoszláv külügyminisztérium vasárnap este a következő kommuniké tette közzé:

A Neue Freie Presse március 12-i számában Steinhardt szerkesztő Zogu királylyal folytatott beszélgetését közli, amelynek során a lap szerint Zogu albán király a következőket mondotta:

— Mi azt kérjük szomszédainktól, hogy respektálják országunk szuverénitását, azonban ha az országunk határa mentén bandákat szerveznek, ezzel nálunk nyugtalanságot keltenek, gyengítik pénzügyi helyzetünket és akadályozzák Albánia konszolidálását és természetesen a békét. Aki ilyenfajta akciókat csinál, bár ennek ellen kezdjéről akarnak bennünket meggyőzni, akkor az ilyen részről elhangzó kijelentések nem egek, mint üres szavak.

Amennyiben az az állítás, hogy „bandákat szerveznek”, Jugoszláviára vonatkozik, mivel Jugoszlávia Albánia szomszédja, a külügyminisztérium kijelenti, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak. A külügyminisztérium különben is kételkedik abban, hogy az albán király nyilatkozatát pontosan reprodukálták. Az albán kormány előtt ismeretes, hogy a mi területünkön élt és él nagyszámú albán emigráns, akik az albán állam megteremtése óta különböző időkben és különféle okok miatt kénytelenek voltak Albániát elhagyni. A jugoszláv kormány úgy tartja, hogy ezektől a politikai menekültektől, amíg a mi területünkön korrektül visel-

kednek, nem szabad a vendégjogot megvonni és a külügyminisztérium úgy véli, hogy ez legkevésbé sem nyugtalaníthatja Zogu királyt, akinek egy időben el kellett hagynia Albániát és Jugoszlávia vendég-szeretettel élvezte. Annál kevésbé nyugtalanítja az albán kormányt, mert az nagyon jól tudja, hogy az albán emigránsok között olyan is akad, aki, amíg otthon élt, Jugoszlávia ellensége volt, de mi ezektől sem vontuk meg a vendégjogot. Ha az albán emigráció miatt valakinek panaszra van oka, az csak Jugoszlávia lehet, mert az a nagyszámú albán emigráns, aki jelenleg Jugoszláviában él, a jugoszláv kormány szempontjából pénzügyi és politikai terhet jelent és a jugoszláv kormány volna a legboldogabb, ha ezek az albán emigránsok életük kockáztatása nélkül visszatérhetnének Albániába. Az albán emigránsoknak semmiféle akciót nem engedünk meg, de legkevésbé azt, hogy bandákat szervezzenek.

Hasonló vádakkal és igazságtalan kigondolásokkal illették már a jugoszláv kormányt és azt kategórikusan meg is cáfoltuk. Ezekkel a vádaskodásokkal kapcsolatban 1927 márciusban a külügyminisztérium azt a javaslatot tette, hogy egy európai bizottság a helyszínen vizsgálja ki a vádak alaptalanságát. Ez az európai bizottság ki is ment a helyszínre és megállapította, hogy az ilyen vádak minden alapot nélkülöznek.

Miért kellett megbuknia a háboru alatt Prága német rendőrigazgatójának ?

Elfogató parancs Vilmos császár ellen! Történelmi értékű irat a prágai rendőrség irattárából

„Prágai Pitaval“ címen Egon Erwin Kisch tollából új könyv jelent meg a berlini Erich Reiss kiadó-vállalatnál, amely ragyogóan megírt karcolatok egész sorát tartalmazza. A mesterröporter ezuttal nem messzi országokba utazik, hanem egészen új részleteket mond el hajdani bűnesetekről. Grasel rablóromantikájától egészen Hugó Schenkig, a tárgyilagossá gyilkosig

vezeti. A következőkben egy vidám részletet közlünk a könyvből, amelyet Kisch a prágai rendőrség muzeumának köszönhet.

Remek darab az a körözölevél, amelyet a szigorúan hivatalos „Polizeianzeiger“ der k. k. Polizeidirektion Prag“ba csempésztek be. Ennek az újságnak szerkesztésével annakidején Wejrik Václav adjunktus volt megbízva. Alig képzelhető el kényelmesebb szerkesztőségi állás a vilá-

FIBRA-LEKAKAT, Ciuş, Piaţa Unirii 21.
MASZTER JAKAB

Még 3 nap!

Még 3 nap!

Bár ez az elhatározás súlyos áldozatot jelent számomra, a kéresemek elegendőek, mert mindenki számára lehetővé akarom tenni, hogy OLCSÓN FEDEZZE a maga és családja RUHA SZUKSÉGÉT. Még 3 napig, tehát március 19., 20. és 21-én folytatom előző reklám elárusításomat.

sok száz látogató és érdeklődő ama méltányos kéréseim teljesítéséért, hogy rendkívüli áramt érvényét pár nappal meghosszabbítsam.

NEM TUDOK KITERNI

gon. Európa valamennyi rendőr- és csendőrállomása körözöleveleket küld be, a „szerkesztő“ számot ir rájuk és aztán hertenként az egész csomagot az államnyomdába küldi. Az egyéni befolyás a lap irányára meglehetősen csekély és a szenzáció, amelyet a lap keltett, nagyon mérsékelt volt. Így tehát Wejrik szerkesztő ur is egészen nyugodtan aludhatott, amikor összeállította a kéziratokat a „Polizeianzeiger“ der k. k. Polizeidirektion Prag“ 1902 július 3-i száma részére. A korrekturát már a nyomda intézte el és egy polgári ruhás rendőr gondoskodott az expedicióról.

Ki irhatná le azonban megdöbbenését, amikor két nappal később hivatalos táviratok valóságos özöne áradt a prágai rendőrségre és még a falusi csendőrállomások vezetői is egymásután jelentették a főváros rendőrigazgatójának, hogy a körözöleveleket tartalmazó lapban felségsértés jelent meg. Az 1120-as szám alatt ugyanis a következő elfogató parancs jelent meg:

„Vilmos császár (a Berlin melletti Charlottenburgba internált Frigyes császár fia), aki annakidején Bülow professzor elmeógyógyintézetében volt megfigyelés alatt, néhány héttel ezelőtt megszökött az elmeógyógyintézetből és egyes tanuk szerint Marienburgban tartózkodik, ahol a beszélődüh rohamainak tünetei mutatkoznak rajta. A nevezett elmebajos után nyomozás indítandó, pozitív eredmény alulírott hatóságok jelentendő. K. k. Polizeidirektion Prag“.

Ez természetesen olyan misztifikáció volt, amelyhez még a hírhedt ugató bányakutyák sem hasonlíthatók. Körözölevél, nyomtatott elfogatóparancs II. Vil-

mos császár ellen.

Most tehát „erélyesen“ kellett nyomozni és a pozitív eredményt kellett a hatóságoknak „jelenteni“, természetesen nem az 1120-as szám alatt leirt emberre vonatkozóan. A körözölevél szerzőjét szerették volna kinyomozni. A nyomozás azonban eredménytelenül végződött. A kéziratot a szokásos módon küldték be és a körözölevelek közé becsempésztek a fellelőseért. Wejrik urat legfeljebb az a vád érthette, hogy „beszélődüh“ kifejezésnél nem jutott eszébe, hogy a körözölevélben emlegetett egyén nem lehet más, mint az, aki szakadatlan nyilatkozatai és beszédei segítségével Európában elterjesztette a háborus neurozist.

Wejrik Václavot mégis kitették a szerkesztőségéből és a fogház felügyelőjévé tették meg, amely minőségében csupán rabokkal volt dolga. Vilmos császár, vagy legalább is hű alattvalói azonban ezzel nem elégedtek meg, Németország presztízse megkövetelte, hogy maga a rendőrigazgató is bukjon. Ausztriának pedig engedelmesebbnek kellett és a rendőrigazgatót, aki német ember volt, Németország kérelmére, menesztették, helyébe pedig egy cseh embert neveztek ki.

— Nem derítették fel a buenos-airesi bombarobbanás hátterét. Londonból jelentik: A buenos-airesi halált okozó bombarobbanás hátterét a nyomozó hatóságok minden igyekezete ellenére sem sikerült még felderíteni.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉ: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

SZINIZ

roman

Szerda, márc. premier.)
Péntek, márc. Vasárnap, márc. Hétfő, márc. árad.)
Szerda, márc.

A MAGYAR

Szombaton birkózó-verseny Színházban. A kommuniké a nóriási érdeklődésben den rétegekben tétek a pénzt helyet biztosít vételes s nagy csapat tagjai várra s szorgalmérközés szon második előad tizenkettőkor mérsékelt hely adásokra váltak

Blanco Posnet lakók. — Kutya estéje lesz ma Bernhard Shat Blanco Posnet adni színészei egyöntetűen azt hogy egyike a adásainak. A B Kádár Imre re nény, Tóth Ele Béla, Selmecey, Bárdi Teréz, M adják. A Shaw egyfelvételos m Barlanglakók cí képe, amelyet Komár Juliska, Réthely, Lantos szerepeket. A Kutya van a k komédia követi, tott magyarra. legelső magyar szerepeket Kas Tompa Béla és előadást pénteken

A MAGYAR

Szerda 9: Blanco (Bernhard S dikációja.) (Kurt Götz ven először.) kényi István mier bérlet,

Osztörtök 9: Mág 40, 50 lejes m

Péntek 9: Blanco tya van a ke A. bérlet.) S

Szombat d. u. fél előadás mozi Kántor Lajos

Szombat este 9: rettrepriz 10, zihelyárrakkal

Szombat este neg női birkózóve dán, olasz, ja

nők részvétele Ssz. 223.

Vasárnap d. e. 12 kozóverseny f mérsékelt hely

Vasárnap este 9 (Operettrepriz mozihelyárakk

Hétfő este 9: Ar színműve. 33.

NEI 325,

SZÍNHÁZ-MOZI

Roman opera műsora

Szerda, márc. 18: Al. Stradella. (Opera-premier.)
 Péntek, márc. 20: Al. Stradella.
 Vasárnap, márc. 22 (délután): Mignon.
 Hétfő, márc. 28: Aida. (Olcsó hely-
 árak.)
 Szerda, márc. 25: Al. Stradella.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Szombaton kezdődik a nemzetközi női birkózó-verseny Kolozsvárott a Magyar Színházban. Alig jelentek meg a színház kommunikéi a női birkózóversenyéről, máris óriási érdeklődést keltett a közönség minden rétegében és valóságos ostromot indított a pénztár ellen, hogy mindenki jó helyet biztosíthasson magának erre a kivételes s nagy eseményre. A női birkózó-csapat tagjai ma már megérkeztek Kolozsvárra s szorgalmasan treníroznak. Az első mérkőzés szombaton este 11 órakor, a második előadás vasárnap délelőtt fél tizenkettőkor lesz megtartva. Jegyeket mérsékelt helyárakkal lehet ezekre az előadásokra váltani.

Blanco Posnet előadása. — Barlanglakók. — Kutyá van a kertben. Érdekes estéje lesz ma a Magyar Színházban. Bernhard Shaw ragyogó darabját, a Blanco Posnet előadást fogják előadni színészeink. Erről a produkcióról egyöntetűen azt állapította meg a sajtó, hogy egyike a szezon legérdekesebb előadásainak. A Blanco Posnet előadást Kádár Imre rendezi, a főszerepeket Földényi. Tóth Elek, Fekete Mihály, Tompa Béla, Selmecey, Nyerges, Komár Juliska, Bárdi Teréz, Miklóssy Margit, Benes, stb. adják. A Shaw-darab előtt két pompás egyfelvonásos megy. Tömörkényi István Barlanglakók című megrázó paraszti életképe, amelyet Tóth Elek rendez s ő, Komár Juliska, Benes Ilona, Földényi, Réthely, Lantos játszanak benne vezető szerepeket. A Barlanglakók előadását a Kutyá van a kertben című Kurt Götz komédia követi, amelyet Kádár Imre fordított magyarra. Ez lesz a Curt Götz-darab legelső magyar nyelvű előadása. A főszerepeket Kaszab Anna, Tóth Elek, Tompa Béla és Réthely Ödön adják. Az előadást pénteken megismétlik.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szerda 9: Blanco Posnet előadása. (Bernhard Shaw melódrámája és pródikációja.) Kutyá van a kertben. (Kurt Götz groteszkje, magyar nyelvben először.) Barlanglakók. (Tömörkényi István drámai képe.) 32. Premier bérlet, Ssz. 218.
 Csütörtök 9: Málnás Miska. (10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal.) Ssz. 219
 Péntek 9: Blanco Posnet előadása. Kutyá van a kertben. Barlanglakók. (36. A. bérlet.) Ssz. 220.
 Szombat d. u. fél 3: A vadkacsa. (Ifjúsági előadás mozhelyárakkal. Bevezetői dr. Kántor Lajos tanár.) Ssz. 221.
 Szombat este 9: Sztambul rózsája. (Operettreprez 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal.) Ssz. 222.
 Szombat este negyed 12: Nagy nemzetközi női birkózóverseny, a francia, német, dán, olasz, japán, néger stb. bajnoknők részvételével. Mérsékelt helyárak. Ssz. 223.
 Vasárnap d. e. 12: A nemzetközi női birkózóverseny folytatása és befejezése, mérsékelt helyárakkal. Ssz. 224.
 Vasárnap este 9: Luxemburg grófia. (Operettreprez 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal.) Ssz. 225.
 Hétfő este 9: Aranyóra. (Szép Ernő új színműve. 33. Premierbérlet.) Ssz. 226

A húgysav áldozatait fájdalom gyöttri!

Koszvény.
 Rheuma.
 Érelmeszesedés.
 Leverttség.

URODONAL

megment, mert feloldja a húgysavat.

Fel a fejfel: leverttek, rheumatikusok szelűtöttek. Kik szenvedtek fejfájás, ecemék miatt s állozotai vagyotok a húgysav következményének. az URODONAL feloldja a húgysavat és anélkül, hogy ti észre vennétek, eltűnteti az ártalmas savat mint ahogy a meleg víz feloldja a cukrot. Dob-jatok el a botokat és a manókat egyenesedjétek ki, mint ifjuságotok szép idejében — hála az Urodonalnak, most már minden elhettek, am a gyomornak kellemes, set itott meg a kelleten!

is többet Salyey, eulennu, jod, amelyekért, olyan sokat fizettek, a legnagyobb rendtelenségben me- nekülnek az Urodonal elől Hísa az Urodonalnak, mert segítségével a leverték friss erőre kapnak, az impotensek visszanyerik életerejüket és az ele- gáns nő, akinek szoréretet az Urodonal kibűt- lottja újra visszanyeri arca fiataliságot és üdesé- gét. — Bárhol is van a húgysav, képtelen felvenni a harcot az Urodonalnal, amely oldható anyag és nagy erővel mobilizálható. Az Urodonal a börtöl

Fel a szert LANCEREAUX Profotator, az orvosakadémia volt elnöke ajaclja gataetés -hártó szernek.

20 nagy prémium

található húgysavat kiűzi, a gyomorfalazat he-ő részére, az izmokra és az érzékeny részekre győ- gyítő hatással bír. Az orvosi indikációhoz képest ez a szer az orgazmust rendbe hozza és gyógy- tólóg hat. Valamikor ezt a szert nem ismerték, ma azonban vitán felül áll jó hatása.

Dr. BETTOUX.
 a Montpelleri orvosi akadémiától.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Szerda és a következő napokon 3, 5 és 7 órakor: Fox Follies. (Grandiózus énekes, táncos, beszélő filmrevü 11

képben). A főszerepekben: Sue Carol, Lola Lane, Sharon Lynn, Dixie Leo, David Percy, David Rollins, Frank Richardson és Stepin Fetchit.

KÖZGAZDASÁG

Manoilescu miniszter a bukaresti UGIR gyűlésen vitába szállt a kényszerszindikalizálási program ellenfeleivel

Bucuresti-Bukarest, március 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta Manoilescu felvetette a termelési program során a gyárvállalatok kényszerszindikalizálásának az ügyét, izgalom uralkodik a nagyipar világában. A gyárosok sehogyan akarják elfogadni azt a gondolatot, hogy állami gyámság alá kerüljenek bármiféle termelési tervezetk programja szerint is. Az UGIR országos szervezetei, amióta a híradás megjelent, állandóan gyűléseznek ebben a kérdésben és minden gyűlésen a legéle- sebb ellenhangulata keletkezik Manoilescu kényszer-szindikalizálási tervé- nek. Tegnap Bukarestben az UGIR

központja tartotta ebben az ügyben nagygyűlést, amelyen maga Manoilescu miniszter is megjelent, Buzila mérnök nagy beszédben foglalkozott a tervezettel, amelyet beszéde nyomán kritika tárgyává tettek. A kritikai ál- lások elhangzása után Manoilescu miniszter élénk vitába bocsátkozott a felszólalókkal és védte az álláspontját. Az UGIR tegnapi ülése így tehát nagyon izgalmas volt és meg lehet álla- pítani, hogy Manoilescu csaknem egy- magában állott a szindikalizáló pro- gramjának csataterén. Határozatot nem hoztak, az ülésnek csak megbeszé- lési jellege volt.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI Szerda, március 18.

Bukarest. 12: Grammofón. 12.30: Hírek. Időjelzés, grammofón. 17.15: Rádiózene- kar. 18: Rádiógyetem. 19: Grammofón. 19.30: Francia lecke. 20: Vonósnégyes. — 20.30: Felolvasás. 20.45: Tenordal. 21.15: Dalest. 21.45: Hírek.
 Budapest. 9.15: Zenekar. 9.30: Hírek. 12.05: Grammofónhangv. 12.25: Hírek. 1:

Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. — 3.30: Morse-tanfolyam. 4: Novellák. — 4.45: Pintos időjelzés, időjárás, hírek. — 5: Körösi Csoma Sándor élete. 5.30: Hang verseny. 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7.10: Magyar nóták. 8.10: Liszt hangv. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 10.30: Francia nyelvű előadás. Utána jazz. Bécs. 22.10: Zenekari hangv. Berlin. 20.30: Táncezena. Breslau. 22.35: Kabaré. Frankfurt. 20.10: Saxofón. Lipcse. 19.30: Operett. Varsó, Kattowic. 20.30: Szórakoztató zene.

Poznan. 20.30: Rimszkij-Korszakov zenéje. Milánó. 21.15: Osztrák szimf. zene. Róma. 20.45: Opera. Prága. 20.30: Romantikus dalok. Pozsony. 20: Csellóhangv. Osló. 22.05: Táncezena. Toulouse. 21.30: Dalok. 22: Zenekar. 21: Dalok, tangódalok. 24.30: Katonazene. Táncezena. Stockholm. 18.15: Mefisztotelesz című opera.

Csütörtök, március 19.

Bukarest. 12: Grammofón. 12.30: Hírek, időjelzés, grammofón. 18: Rádiógyetem. 20.30: Szimfónikus hangv. Beethoven: Leonora nyitány, I. szimf. 21: Grammo- fón. 21.30: Angol lecke. 22: Ariaest. Ni- culescu Basse operanékes. Bécs. 20: Dalest. 22.10: Jazz. Berlin. 20.45: Rádiózenekar. Breslau. 20.15: Filharmónikus hangv. Lipcse. 21.40: Kamarazene.

Apró hirdetések

Kiadó kétszer három szoba, konyha és két üzlethelyiség. Volt Malom u. 16. Értekezni titkári irodában.

Rendkívül előnyös feltételek mellett el- adó: egy Toussaim-Langeuscheidt angol- német, német-angol enciklopédikus szótár, teljesen új állapotban, négy kötetben. Tizennyolc kötet jókarban lévő Pallas- lexikon és 5 kötet „Weltall und Mensch- heit” című enciklopédia. Közlebbi felvi- lágosítást a kiadóhivatal nyújt.

Intelligens zsidó fiatalember elsőrangú tenorhanggal. 3 évi praxissal kántor mellé ajánlkozik. Cim: Knoll Simon Galatás.

2 és 3 szobás lakások, 2 üzlethelyiség, szuterén műhelynek kiadó. Reg. Ferdinánd 69.

Háromszobás modern komfortos emeleti lakás május 1-re kiadó. National Biztosító Reg. Maria 6.

FIBRA-LE MAS

szó sok száz látogató

NEI

sen" kellett nyomozni
 yt kellett a hatóságok
 érmésztesen nem az
 leirt emberre vonat-
 el szerzőjét szerették
 A nyomozás azonban
 zódott. A kéziratot a
 iték be és a körözö-
 pésztek a fellségsér-
 feljebb az a vad ér-
 "h" kifejezésnél nem
 a körözölevélben em-
 lehet más, mint az,
 atkozatai és beszédei
 an elterjesztette a

égis kitétték a szer-
 fogház felügyelőjévé
 minőségében csupán
 Vilmos császár, vagy
 valói azonban ezzel
 Németország presztí-
 gy maga a rendőr-
 ellett és a rendőr-
 ember volt, Német-
 enesztették, helyébe
 t neveztek ki.

fel a buenos-airesi
 rét. Londonból jelen
 nálalt okozó bomba-
 nyomozó hatóságok
 lenére sem sikerült

ÜZLET LELKE: UJ KELETBEN

NEM LESZ
 325, 425, 525, 625 LEI
 CSOPORTAINKBAN
 MEGTALALHATJA
 MINŐSÉGET
 FORMÁT
 SZINT

TÖBBÉ
 MINDEN VÁSÁRLÓ INGYEN
 SORSJEGYET KAP
 NYEREMÉNY:
 100000 LEI
 EGY SORSJEGY NYERHET
 1000-25000-ig
DERBY-nél.
 AZ ÖSSZES FIÓKÜZLETEKBEN

GONDJA!
 Mertünk
VÁSÁROLI!

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi zsidó bányászati zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Elkérjük utánuváltását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— **Cionizmus és szocializmus.** A kolozsvári Akademi Barisszia szerdán este 9 órai kezdettel a Zsidó Diákmenza Honvéd uca 11. szám alatti olvasótermében vitaestélyt rendez, melyen dr. Marton Ernő, az Uj Kelet főszerkesztője „Cionizmus és szocializmus” címen tart előadást. Az Akademi Barisszia ezután hívja meg az összes Kolozsváron tartózkodó zsidó egyetemi hallgatókat.

— **A japán szocialisták a tokiói parlament azonnali feloszlását követelik.** Londonból jelentik: Tokióból jelentik, hogy a japán szociáldemokrata párt bal-szárnyának több tagja erőszakkal behatolt Hamaguchi japán miniszterelnök lakására, akinek memorandumot nyújtottak át. A memorandum követeli a parlament feloszlását.

— **Az orvosok nem biznak Müller volt kancellár felgyógyulásában.** Berlinből jelentik: Müller volt kancellár állapota nem biztató. Szívgyengesége fokozódott s állapotát ezért aggasztónak ítélik. Az orvosok nem biznak Müller volt kancellár felépülésében.

— **A Stolita-növendékek hangversenye.** Szombaton este zajlott le a prefektúra disztermében Stolita Jenő énektanár tanítványainak hangversenye, amelyet a közönség lelkesen tapsolt végig. A legnagyobb sikert Petre Caldararu, a közismert baritonista érte el, akinek Leoncavallo és a Sevillai Borbélyból előadott ariái Caldararu kitűnő énekművészetéről tettek tanúságot. C. Leon tenorista operarészletei, Varga Zsuzsika és Orbán Mici briliáns számai egyaránt frappánsan jellemezték a Stolita-iskola elismerésre méltó teljesítményét.

— **A „Paul Ehrlich” Orvosegyesület diszülése.** A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület folyó hó 19-én (csütörtökön) este pont 8 órai kezdettel a Str. Londrei (Hosszu u.) 9. szám alatt ünnepi diszülést tart Paul Ehrlich születésének 77-ik évfordulója alkalmából. A diszülés programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Dr. Goldberger Ede elnök: Paul Ehrlich élete és munkássága. 3. Dr. Weinberger Zsigmond: Szemelvények Ehrlichnek 1916-ban a frankfurti zsidó temetőben örök nyugalomra helyezésekor elhangzott beszédekéből. 4. Dr. Heller József: Titkári bejelentések. 5. Dr. Jakobi József: A vércukor meghatározásának újabb módjáról. A gyűlésre az egyesület tagjait, valamint azok hozzátartozóit ezúton tisztelettel meghívjuk. Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület vezetősége.

— **Elmarad a Dienst.** A ma esti cionista elmarad.

— **Eljegyzés.** Ábrahám Dórka Kolozsborsa és Léb Géza (Zutor) Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nyilatkozata a Czur Salom ügyéről.** A Zsidó Nemzeti Szövetség temesvári központjának kisorszolgálati márciusi ülésén megjelentek a kisorszolgálati ügyben temesvári tagjain kívül dr. Fischer József, az E. Zs. N. Sz. elnöke és dr. Singer Jenő, Kalmár József és Szenes Henrik urak, a Czur Salom igazgatóságának volt tagjai. A kisorszolgálati ügyben a szövetségnek ingerenciája nem volt, miután az erdélyi sajtóban visszhangja támadt, megállapította a Haifa Bay Development Comp. Ltd. 6674-11. PA-YA számú 1929. április 23-i a Czur Salom társaság aradi vezetőségéhez intézett leveléből, hogy az eredetileg megvásárolt terület rendelkezésre áll és nevezett társaság hajlandó a kusánt (telekkönyvi átíratról szóló okmányt) kiszolgáltatni. A Czur Salom igazgatósága és a Keren Kajemeth Leisrael direktórium között tárgyalások folytak ennek a területnek egy a Keren Kajemeth tulajdonát képező és a tengerparthoz közelebb fekvő területnek a kisorszolására vonatkozóan. Remélni lehet, hogy a folyamatban levő tárgyalások eredményesek fognak befejeződni.

Szabadlára helyezték a „Felestin” szerkesztőjét, de a lap továbbra sem jelenhetik meg

Jeruzsálem, március 17. Közölte az Uj Kelet, hogy a palesztinai közbiztonsági hatóságok a „Felestin” című arab újságnak egy lázító cikke miatt letartóztatta Issa el Issa szerkesztőt, aki azt írta, hogy a zsidók alaposan gyanúsíthatók a vérváddal. A vizsgálóbíró előtt azonban az arab újságíró kijelentette, hogy a cikk nem tőle származik, sőt a cikket nyomtatás előtt nem is olvasta. Egy ismerőse hozta be a kéziratot, aki egy rendőri

esetet írt meg és a tudósítás konklúziójaképpen azt állította, hogy a zsidók egy rétege a multban vért használt. A cikkért tehát nem lehet őt felelőségre vonni.

A vizsgálóbíró elfogadta Issa el Issa érveit és szabadlára helyezte. A szerkesztőt és törvényszék épülete előtt számos híve és barátja várta, akik megjelenésekor megjeleneztek.

A Felestin című lap beszüntetése azonban továbbra is hatályban marad.

— **Háromszázötvenegymillió ember lakik Indiában.** Londonból jelentik: Az angol lapok tegnapi számában tette közzé annak a népszámlálásnak eredményét, melyet legutóbb Brit-Indiában hajtottak végre. Az eredmény meghaladja a legvéresebb várakozásokat, mert Indiának a legújabb kimutatás szerint háromszázötvenegymillió lakosa van. Angol lapok ezt az óriási számot arra használják fel, hogy az Irvin alkirály által létrehozott angol-indiai megegyezés jelentőségét még jobban kiemeljék.

— **Újra működik Amerikában a Ku-Klux-Klan.** Newyorkból jelentik: A hírhedt amerikai Ku-Klux-Klan, melyről most már évek óta nem lehetett hallani, pár nap előtt Dallas texasi városban újra aktivitásba lépett. Az áldozat ezúttal két munkásvezér volt, akiket a rendőrség sztrájkra való izgatásért letartóztattott, majd újra szabadlára helyezte. Alig kerültek azonban szabadlára, a Ku-Klux-Klan emberei megtámadták és elfogták őket, kicépezték a város külső területére s ott eszméletlenül verték őket. A két szerencsétlen vérben fetrengett, egy néger találta meg, aki hetekig ápolta és rejtgette a sebesülteket.

— **A német repülőgépvállalatok terjeszkednek Kínában is.** Pekingből jelentik: A német-kinai légiforgalmi társaság két Junkers-repülőgépe ma kísérleti utat tett Sanghaj és Peking között. A két gép hat és félóra alatt, óránként átlag 200 km. gyorsasággal tette meg az utat. A légitvonalat Mandzsuriaán, Szibérián és európai Oroszországon át Berlinig hosszabbítják meg s a rendszeres járatok még ez évben megindulnak postával és utasokkal.

— **A tápanyagok salakjának, bomlási termékeinek 24 óránként távozni kell a szervezetből.** Artin dragée az a szer, amely fájdalom nélkül, biztosan és kellemesen végzi el a béltisztítást nehéz feladatát. Kérje orvosától!

— **Újabb kommunista letartóztatások Budapesten.** Budapestről jelentik: Egy Pesterzsébeten leleplezett titkos kommunista nyomda ügyével kapcsolatban a rendőrség Budapesten több kommunista letartóztatást eszközölt. Őrizetbe vettek két Brünnben végzett gépészmérnököt, Spiegelt és Erdöst, akikkel szemben az a gyanu merült fel, hogy a szervezkedést ők irányították és ők kaptak a szervezkedésre pénzt Moszkvától.

— **Halálosvégű tüzharc prohibíciók között.** Newyorkból jelentik: Az észak-karolinai partvidéken, Wilmington közelében prohibíciók rendőri és egy teherautó személyzete között éjszakai tüzharc fejlődött ki, melyben egy rendőrtisztviselő és a gépkocsi egyik vezetője életüket veszítették. A rendőri folytonos lövöldözés közben megközelítették a teherautót s ekkor kiderült, hogy az autón nem szállítanak alkoholt. A gépkocsi személyzete a lövészek viszonzásáért azzal védekezett, hogy a lövöldöző és üldöző rendőroket rablóknak hitték s ezért tüzeltek vissza rájuk.

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka!

Nyeremény garantálva és fizetve Banca Albina által

SOHA TÖBBÉ!

ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 25-én 200.000 lejt és

április hó 1-én 1 millió lejt nyerhet

A cluj Mentők sorsjegy húzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hirlapáruda, borbélyoknál és uccal árusoknál, valamint 117 lej előzetes beklüdes ellenében a Sorsjegyroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Nyeremény jegyzék hirlapilag közölve!

NAPROL-NAPRA

Charlie Chaplin tegnap este Bécsben angol-amerikai operettet nézett végig a Bürgerteater színházában. A darabban Palásthy Irén magyar származású sztár vitte a vezetőszerepet. Chaplint a közönség nagy óvációban részesítette s ő rövid beszédet is intézett a közönséghez, mely után a színpadon a színészek körében lefényképezette magát.

Madridban a papírtrósztr arra kényszerítette a liberális El Sol alapítóját, Urgoitit, hogy a birtokában lévő részvénypakettet adja el. A papírtrósztr átvette a lapot s monarchista érzelmű fő-szerkesztőt nevezett ki a lap élére. El Solt többi munkatársai is odahagyták.

Az olasz királyság egységesítésének ma van 70. évfordulója. Hetven évvel ezelőtt egy törzsszerű egyesült a széttagolt olasz nemzet és II. Viktor Emánuel felvette az egyesült olaszok királyi címet.

A Birmingham angol cirkáló, amely az admirális utolsó szénfűtőes hadihajója Portsmouthból Penbrockkeba szállították, ahol ma megkezdte leszerelését. Alkatrészeit ócskavasként fogják értékesíteni. A cirkáló arról volt nevezetes, hogy a háború kitörésének első hónapjában mint egyik angol csapatszázalóhajó kísérője az Északi tenger déli részén az angol flottaegek között elsőnek sülyesztett el német buvárhajót, az U. 15 jelzésű tengeralattjárót.

Az albertai Edmontonban egy farmer egérlyukban százötven dollár értékű takarékkönyvet talált, amellyel az emberek a lyukat kipárnázták. Kétségtelen, hogy a világon aligha volt ennél értékebb egérlyuk.

A sardiniai Sassari környékén vörhenyes színű eső esett. Ugyanílyen eső volt Albaniban, Róma környékén is. Az eső különös színezetű szaharai szálló portartal-mával magyarázzák.

Párizsban ma éjszaka 73 éves korában meghalt Maffi bíboros, az ismert csillagász, a Vatikán és Olaszország kibékülésének törhetetlen ősz híve. Maffi adta össze egy évvel ezelőtt az olasz trónörökös-párt. 1907 óta bíboros és az olasz Annunziata-rend nagykeresztese.

Az előkelő londoni társaság egyik tagja kutyavendéglőt nyitott. A szokásos kutyáételeken kívül felszolgálnak a vendéglőben emberek számára szolgáló ételkből is olyan kutyáknak, „akik” hozzá vannak szokva ahhoz, hogy gazdáikkal egy konyhából étkezzenek.

A polgárjogokat követelő egyenlőségi liga angol feminista szervezet határozati-lag állást foglalt a hosszú szoknya divatjának visszatérése ellen.

A Haggibbor sportegyesület király-uccai klubhelyiségében folyó hó 21-én, szombaton este 9 órai kezdettel teastélyt rendez, melyre a tagokat ezúton hívja meg a vezetőség.

Népszerű tudományos előadás. A Kautsky-kör tudományos előadássorozatában folyó hó 18-án, szerdán este 8 órai kezdettel az Építőmunkások Otthonában „Fajiság és szocializmus” címen Salamon László író és hirlapíró tart előadást. Belépés díjtalan. Mindenkit szívesen látnak.

— **Londonban feketehimlőjárvány tört ki.** Londonból jelentik: London egyik külvárosi kerületében feketehimlőjárvány tört ki. A súlyos betegség egy idő óta majdnem minden évben megjelenik az angol fővárosban, de eddig sikerült minden esetben megakályozni az elterjedést. A főnehézséget az okozza, hogy Angliában nem kötelező a himlőoltás és így biztos akadályt a járvánnyal szemben felállítani nem lehet. Az idei járvány állítólag erősebb az előző évek járványainál.

XIV. ÉVF
Cluj—K
március
5691

Uj Kelet
és bányász
Elkérjük
forrás meg
Készítők
megörzésü

Fische

Ez a két né-
céget jelent.
is más és Fische
utakon járó f
„és” kötőszócs
lyaudvaron k
Fischer is lev
mással szemé
mögött a roma
míg Fischer k
szusra érkeze
gáció sereglet
ha elnökök igt
szembe találk
pályaudvarán
közönlük eg
resszus alkalm

Ilyen kellem
Cotiga, a rom
mellékesen a
egyénisége
Fischert, aki a
szusra Bukare
szlovák diákfi
A sablonos üd
többek között
dolgotok mon
legfőbb életé
a zsidók ell
nyújtunk tes
diaktársainka
vakra akkora
pályaudvaron,
katolását is
száz csehslöy
zett, Fischer
tázza az üdvöz
tett kezét nyu
sának. A két
ral bandukolt
rosba.

Nyilván val
völözbeszéd kö
vostanhallgató
ció vezetője v
alighanem nag
talosan jelent
a kisanant b
sa véglegesen
pás érte tehát
diákkongresszu
a jugoszláv de
mi miatt öszsz
nyilván szabad
renciák miatt
restig. Ezt mé
hogy birni. A
delegáció meg
szlovák nélkül
rencsétlenség
jön és lehet-e
zelni, mint a
diákkongresszu
nökét Fischerr
még zsidó is le
hogyne roskad
elképzelt kong
Már csak azért
jon, hiszen Cot
kongresszusról
kora hidat pe
lehet, amely ez
képzelést csak
tudná kötni.

Minek tagad
relmetlenebbül
nekünk fáj a le
Hiszen diákko
dében van
szólva, ezeket
lódó kongressz
ságosan türelm
diákkongresszu